

DANI BLANCO

Mikel Zurbano

EKONOMILARIA

Europako Banku Zentrala: krisiaren giltza bere esku

KRISI HAU ulertzen duenik ez dago, dio herritar arruntak politikak ekonomiari erakusten dion menpekotasunari nolabaiteko erantzuna eman nahian. Bada, zenbait ekonomialari kritikok Europako hegoaldean indarrean dagoen krisia, 1992an diru eta ekonomi batasunaren hitzarmena Maastricht-en sinatu ostean aurrekusi egin zuten, era batean edo bestean. Ekonomi batasunaren diseinua bera da euroguneko herrialdeek ekonomi asalduren aurrean erantzun politiko efektiboki emateko zailtasunen iturburua. Diru batasunarekin herrialdeek ez dute diru politikaren tresna eskuartean Europako Banku Zentralak (EBZ) baizik. Hain zuzen, diseinu liberal haren ikurra Europako Banku Zentrala izan zen, botere politikoarekiko erakunde “autonomo” gisa egituratu zen eta bere profilak Alemaniako Bundesbank-ena errepikatu zuen, inflazioaren aurkako borroka helburu bakartzat hartuta.

titzearen zergatia ez da espekulazioa, ez harritzeko tamainan behintzat hori baita merkatuetako legea. Espainiako estatuko eta euroguneko gainerako estatuetako zor publikoen interesen kostua EBZk determinatzen du eta bera da gaur egun herri periferikoetako zor publikoaren gehiegizko finantzazio kostuaren erantzule nagusia. Horregatik antzua da defizit publikoaren maila behin eta berriz ere mugatzeko saioan tematzea krisialdian bete bete gauden honetan. Zor publikoaren interesak –arrisku sari ospetsua alegia– jaisteko austeritate neurriak eta murrizketak etengabe bultzatzeak ez du ez hanka ez bururik krisia atzean uzteko ahalegin serioa egin nahi bada.

Europako eta, batez ere, Alemaniako finantza lobby indartsuen gordelekua da EBZ, bere izaera “autonomoa”, zuzendaritzaren osaketa –Draghi ikur dela– eta EBko ekonomiaren gidaritza izatea horren isla dira. EBZk ez du Espainiako Estatuko eta Italiako zor publikoa erosten bertako gobernuak presionatu nahi dituelako gizartean oso eztabaidatuak eta bere barne lobbyen interesetarako onuragarriak diren neurriak har ditzaten. Egile batzuk “estatu kolpe liberala” izendatu duten egoerarako agenda ezarri nahi dute oso osorik. Horregatik, EBZk finantza erakunde pribatuei bilioi bat euroko maileguak bideratu dizkie –%1eko interes tasarekin– inolako baldintzarik ezarri gabe eta, aldiz, zor publikoa erosteko austeritate neurri gogorrak betetzera behartzen ditu estatuak. Bundesbank-ek babesten duen muturreko austeritateak finantza eta higiezin burbuilek eragindako suntsiketa irtenbiderik gabeko maila ikaragarria ekarri du: hark eragindako langabezia, defizita eta finantza arazoak biderkatu egin ditu bi urteren buruan euroguneko herrialde periferikoetan. Espainiako Estatuaren eta Italiaren erreskateek egoera larriagotu egingo dute. Hasieran erraz kudea zitekeen krisia mehatxua da gaur egun euroarentzat berarentzat. EBZk du epe laburreko giltza, hori ulertzeko gauza bagara bederen. ■

Espainiako estatuko eta euroguneko gainerako estatuetako zor publikoen interesen kostua EBZk determinatzen du eta bera da gaur egun herri periferikoetako zor publikoaren gehiegizko finantzazio kostuaren erantzule nagusia

Jakina da Europako estatu periferikoetako zorraren finantzazioa oso larria dena. Zor publikoa finantzatzeko edozein estatuk –zor publiko erraldoia duen Erresuma Batuak, adibidez– bere banku zentralari eskatzen dio maileguz, mailegu horren finantzazio merkea izanik urteen poderioz ahitu egiten da (inflazioaren eta errentaren hazkundearen eraginez nagusiki). Eurogunean hori zuzenean egiterik ez dago baina bai zeharka eta horrela egin izan du EBZak –Irlanda eta Portugalen zorrarekin duela urte bete– berak baitu dirua mugagabe jaulkitzeko ahalmena. Zorraren merkatu horietako eragileak ahalik eta etekinik handiena ateratzen saiatzen dira maileguz uztearen truke. Haatik, Espainiako zor publikoaren finantzazioa ikaragarri gares-